

Урок 9

Жити за Законом

I. Вступ:

- Вітаю вас, брати і сестри, на уроці СШ. Ми знову сьогодні будемо досліджувати біблійну книгу Вихід...

- На попередньому уроці ми розглядали велике Богоявлення на горі Сінай. Тут Сам Бог проголосив 10 Божих Заповідей.

Питання 1: *Для чого? Яке головне призначення Божого Закону? Вих. 20:20*

- *Щоб ви не грішили...* Саме для того, щоб огородити Свій народ від гріха, Господь звів довкола нього могутній мур – 10 Божих Заповідей...

- Жити відповідно до цих Заповідей – означає не грішити...

Питання 2: *Саме така тема сьогоднішнього уроку:*

Жити за Законом

Питання 3: *Пам'ятковий вірш: Вихід 20:22, 23.*

- Пам'ятковий вірш нагадав нам важливий принцип, котрий ми підкреслили на попередньому уроці: *Ви бачили... а тепер...*

Питання 4: *Що ж бачив народ на горі Сінай?*

- Вони бачили, як різночудно відрізняється Бог Ягве від божищ єгипетських! Його ніяк не можна було порівняти зі золотими й срібними, але німими і глухими ідолами Єгипту.

- Свого Бога ізраїльтяни бачили на власні очі й чули власними вухами... *А тепер...*

Питання 5: *Що ж тепер? Вірш 23*

- *А тепер* їм і в голову не мала приходити думка, що їхній Бог Ягве схожий на цих бовванів! А тим більше – зробити Його подобу!

- Як це не дивно, але всього через трохи більше, ніж місяць, народ зробив саме це...

II. Основна частина

Додатки до рубрики: Кодекс Завіту (неділя)

Питання 1: Як таке могло статися? Адже ця заборона була вписана у Другу Заповідь Божого Закону!

- «Люди, засліплені та зіпсуті рабством і язичництвом, не були готові повною мірою оцінити глибоке значення принципів, викладених у Десяти Божих Заповідях» (ПП, [310]).
- Вони просто були нездатні жити за Законом! Господь це знав і передбачив, до чого це призведе...

Питання 2: Тому, який крок робить Господь, аби вчити людей Божому Закону? Левіт 26:46

- «Щоб вони могли краще зрозуміти вимоги Декалогу та втілювати їх в життя, їм були дані додаткові постанови» (там само).
- Ці постанови показували, як практично жити за Законом. Вони були практичним тлумаченням Заповідей
- Вони малювали прості, життєві картини, як виглядає життя за Законом. Саме ці постанови із розділів 21-23 ми будемо розглядати на даному уроці.

Питання 3: Хто і де їх записав? Вих. 24:4 (І ч.), 7.

- Бог проголосив постанови Мойсею, а Мойсей записав їх у спеціальну книгу, названу *Книгою Завіту*, або *Кодексом Завіту*.
- Латинське слово *кодекс* означає *книга*.

Питання 4: Кому особливо призначався цей Кодекс?

- Суддям. «Судді мали судити згідно з цими постановами» (ПП, [310]). Тому ці постанови були названі *судами*.
- Але народ також мав знати цей Кодекс.

Питання 5: Звідки ми це знаємо? Втор. 31:10, 11 (CUV).

- Мойсей наказав кожних 7 років перечитувати Книгу Закону, *щоб чув увесь Ізраїль*.

Питання 6: Яка ж постанова записана першою в Кодексі Завіту? Вих. 21:1, 2

- Постанова про рабів... Через 6 років єврейський раб просто виходив на свободу! Революційна постанова!
- Як вона відрізнялася від практики тодішніх рабовласників! Якщо когось і можна назвати *Вічним Революціонером* з великої букви,

Питання 7: *То тільки Кого?*

- Тільки Бога відносин – Ягве. Про звільнення раба в тогочасному світі не могло бути й мови....
- А Господь наказав звільняти рабів Свого народу після шести років праці...

Питання 8: *А як вам подобається наступна постанова – 21:27? Ми пам'ятаємо, якою ціною отримав волю кріпак Тарас Шевченко?*

- Тараса Шевченка було викуплено з кріпацтва у 1838 році. За волю Шевченка заплатили 2.500 карбованців сріблом.
- В сучасному еквіваленті це 45 кг срібла або близько 2.32 млн грн. А Господь звелів відпускати раба на свободу за одного зуба...

Питання 9: *Друзі, а для чого нам сьогодні, у XXI столітті ці старезні постанови? Подумаймо, Хто найбільше в цього Кодексі має повернути нашу увагу?*

- У простих, буденних ситуаціях цього Кодексу, перед нами постає Божий характер – портрет Бога Ягве...
- Портрет, написаний Самим Автором! Тому Кодекс Завіту – це Автопортрет Ісуса Старого Завіту.
- Переконаємося в цьому ще більше.

Додатки до рубрики: Ще більше Законів (понеділок)

Питання 1: *Чи ми знаємо, хто для Бога Ягве був і залишається об'єктом найбільшої уваги та співчуття?*

- Найбільш принижені та безправні... Зневажені та відкинуті... Владика Всесвіту схиляється до найнижчої верстви людського суспільства...
- До самісінького його «дна»! (Див. 2СЦ, [467])

Питання 2: *Запрошую вас поспостерігати за Цим Богом Ягве у новому завіті, коли в людському тілі Він жив на Землі...*

- «Він намагався полегшити долю кожного страждальця, з яким зустрічався. У Нього не було багато грошей, щоб давати бідним, але Він часто відмовляв Собі в їжі, щоб нагодувати тих, хто мав більшу потребу, ніж Він... Коли Його брати грубо розмовляли з бідними, зневаженими душами, Ісус розшукував цих нещасних і промовляв до них слова підбадьорення. Нужденним Він подавав чашу холодної води й тихо вкладав у їхні руки власну їжу» (БВ, [63]).

Питання 3: А що ми робимо для таких людей? Яке наше ставлення до них? Вони впізнають у нас портрет Ісуса? Матв. 25:40

- Нашу вічну долю буде вирішувати єдине: *Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, – те Мені ви вчинили».*

Питання 4: Ще один штрих до Автопортрету Бога в Кодексі Завіту знаходимо у Вих. 22:21-23.

- Вдови, найбільш безправні жінки в старовину, були і є об'єктом особливої опіки Бога Ягве...

- А ось Його живий, Особистий приклад такого ставлення:

Питання 5: Читаємо Івана 19:25-27.

- Що ці слова означали для Марії, можуть зрозуміти лише вдови й ті жінки, перед котрими маячить привид удівства...

Питання 6: Подумаймо, скільки болючих питань стояло перед Марією, там, під хрестом?

- *Де жити?* Вона не мала власного дому... *Як до неї будуть ставитися діти Йосипа, котрі зневажали її Сина?*

- *Хто забезпечить її старість? Що буде з нею, коли вона стане зовсім немічною?*

- І Цей Бог Ягве, Бог стосунків, всього сімома словами вирішив усі питання Своєї матері-вдовиці ...

- Її Моногенез – Єдиний Унікальний Син – дав їй найбільше: «У Нього не було грошей, щоб залишити їй, але, знаючи, яку любов Іван плекав до Нього, Він довірив йому Свою матір, як дорогоцінний спадок... Він дав їй те, у чому вона мала найбільшу потребу: ніжне співчуття того, хто любив її, бо вона любила Ісуса... Він [Іван] відразу ж узяв Марію до свого дому» (БВ, [751-752]).

Питання 7: Дорогі наші вдовиці й ті сестри, хто вже роздумує над такою своєю перспективою... Нас переслідують страхи Марії?

- Безумовно, про нас подбають наші сини, родина... Але у кожної з нас є Моногенез – Єдиний Унікальний Син... Син Марії. Це і наш Син...

Питання 8: Ми маємо право так називати Ісуса? Марка 3:33, 35

- Він Сам дав нам це право. «А Він їм відповів і сказав: *Хто Моя мати?... Хто волю Божу чинитиме, той Мені... мати».*

- Він подбає про нас по-особливому... Сім Його слів вирішать усе! Нічого не біймося й не журімося ні про що!

Питання 9: *Ще декілька штрихів до Божого Автопортрету в Кодексі*

Завіту: Вих. 22:20, 24-26

- Подумаймо: для Царя Всесвіту було важливо, щоб бідняк мав уночі на чому спати і чим укритися ...

Питання 10: *Чи знаємо ми, чим особливий цей 26-тий текст?*

- Він є центральним текстом книги Вихід... У центрі книги стоїть не чудо Божої всемогутності... Не перехід Ізраїля по дну Червоного моря...

- Не чудо води зі скелі, не чудо манни... А чудо Божого милосердя, котре зазирає, на чому спить бідняк і чим він укривається...

Питання 11: *Який Автопортрет! А ось ще деякі деталі: Вих. 21:29.*

- Господь не бажає смерті ані людини, ані навіть худоби... Каменування такої великої тварини – це щось жахливе!

- Тому Господь наказав власникам худоби пильнувати не лише себе, але і своїх тварин, інакше обом загрожувала смерть..

Питання 12: *У таких випадках, хто мав право виносити смертний вирок і виконувати його?*

- Тільки судді були зобов'язані й мали право розслідувати таку справу, винести вирок і наглядати за його виконанням.

- Самосуд виключався і карався... Це ще одна позитивна сторона Кодексу Завіту.

Додатки до рубрики: Початковий план Бога (вівторок)

- При дослідженні Кодексу Завіту у нас виникають деякі складні етичні питання. Ось перше з них:

Питання 1: *Якщо Господь так дбає про людей і тварин, як же Він міг наказати євреям знищувати цілі народності разом з усім живим?*

- Це одне з важких питань, котрі хвилюють читачі Біблії.

Питання 2: *Просту відповідь Господа ми знаходимо у Вих. 23:27-30.*

- Отже, масове знищення всього живого не було початковим планом завоювання Ханаану.

- Господь мав намір послати жах на нечестиві народи, так що до приходу ізраїльтян земля для них була б уже звільнена.

- І ще: за Божий народ мало «воювати військо Боже» – *шершні*. Навіть терміну *воювати* Господь не вживав у 23-ому розділі.

Питання 3: Яким словом змальовує Бог «завоювання землі»?

- Тричі Він промовляє: *вижену*... Без усякого насилля, без кровопролиття... У Нього є могутній «військовий арсенал» – Його природа...
- Бог Суддя цілої Землі, Він суд бере до Своїх рук. А людям залишається *стояти і мовчати*...

Питання 4: Коли Господь продемонстрував такий метод? Вих. 14:13, 14

- Це універсальний принцип при багатьох і багатьох сучасних конфліктах і несправедливостях!
- Сімейні конфлікти, трудові, церковні негаразди... І ми починаємо «воювати», домагаючись справедливості... І забуваємо про Головного Суддю.
- Проте найчастіше нам треба просто стати в стороні й мовчати. А Бог вирішить нашу проблему найлегшим і найкращим – «безкровним» способом.

Питання 5: Скільки часу Господь тернів зіпсутість ханаанських народів?

- Від Авраама 400 років... А від Ноевого внука Ханаана? Так що більше, ніж пів тисячі років тривало Господнє довготерпіння...

Питання 6: Ми розуміємо, якого рівня деградації та виродження досягли ці народи у цей період? Псал. 50:6 (II ч.)

- Є вагомі незаперечні біблійні, історичні, археологічні свідчення про їх крайню моральну зіпсутість.
- Ця духовна проказа поширювалася по землі, тому необхідно було звершити ампутацію гангренозного органу...
- Тому справедливий Ти будеш у мові Своїй, бездоганний у суді Своїм...

Додатки до рубрики: «Око за око» (середа)

- Ось ще одне складне етичне питання: *Око за око*...

Питання 1: Читаємо Вих. 21:23-25. Для чого цей страшний перелік? Які штрихи добавляють ці тексти до Автопортрету Бога стосунків?

- Дуже відчутні штрихи *справедливості!* Господь детально наказав: *життя за життя, око за око, зуб за зуб, опік за опік, синець за синець!* (СUV).
- Але судочинство оточуючих народів у той час керувалося кровопролитними звичаями.
- Загальноприйнятою практикою було *відплатити сторицею* або *відплатити з лихвою!*

Питання 2: Як це виглядало?

- *Око за синець! Ногоу за зуб! Руку за опік! Життя за око!* Є різниця із повеліннями Бога Ягве?

Питання 3: А пригадуєте міста втечі, куди тікав ненавмисний убивця?

- Тут навіть не спрацьовував принцип *життя за життя!*

Питання 4: Чому?

- Дивовижна Божественна справедливість враховує не лише *факт злочину*, але й *мотиви злочину*.

- Вище ми наголосили, що Кодекс Завіту був керівництвом для суддів. «Хоча правило *око за око, зуб за зуб* було записане в законі, даному через Мойсея, проте це був *громадянський закон*. Ніхто не мав права сам мститися за себе» (ПЩЖ, [70]). Цим займалися судді

Питання 5: А чому ж саме суддів так часто картали Бог і пророки?

- Нажаль, часто від самих судів виходили злочинні судові рішення. А в часи Христа Ізраїль спотворив принцип *око за око* до невпізнання.

- Довелося Самому Богу Ягве зійти до Свого народу й усе розтлумачити.

Питання 6: Читаємо Матв. 5:38-42.

- Христос закликає взагалі не чинити опору злу насиллям. *А перемагати зло добром* (Римл. 12:21).

- Це те саме, що сказав Мойсей на березі Червоного моря: *Стійте... мовчіть... Господь буде воювати за вас.*

Додатки до рубрики: Помста (четвер)

- Ми продовжуємо розглядати етичну сторону Кодексу Завіту, а саме: принцип *око за око*, з котрого впливає принцип *не мститься самі...*

Питання 1: Прочитаємо Втор. 32:35 (І ч.) (CUV).

- *Мені належить помста й відплата...* Отже, помста це Божа справа, а не людська.

- Господь установив монополію на помсту...

Питання 2: Чому? Яким видатним титулом володіє Бог? Псал. 9:5

- Бог Суддя справедливий і праведний... Вище ми вже торкалися цієї теми.

Нагадаємо, що Божественна справедливість враховує не лише *факт злочину*, але й *мотиви злочину*.

Питання 3: *Хто може знати мотиви людини, крім Бога?*

- Наше судження про когось може бути дуже помилковим! Тому нам заборонено визначати чиюсь вину, виносити вирок і намічати відплату.

Питання 4: *По відношенню до якої особи нам дозволено це робити? 1Кор. 11:31*

- Єдиний оправданий самосуд – суд над... собою.

III. Закінчення:

- Хочу завершити сьогоднішні роздуми цитатою із книги «Правила щасливого життя»:

- «Хто сповнений Духом Христа, той перебуватиме в Ньому... Удар, спрямований на християнина, впаде на Спасителя, Котрий оточує його Своєю присутністю. Усе, що б з ним не трапилось, приходить через Христа. Йому не потрібно противитися злomu, бо Христос – його захист. Ніщо не може торкнутися його, якщо Господь не дозволить, а все, що є допущене тим, *котрі покликані за Його постановою, – сприяє до добра (Римл.8:28)*» (С.71).